

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC HUẤN LUYỆN CÁN BỘ THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH Ở CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI GÓP PHẦN BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG HIỆN NAY

Trương Quang Dũng¹
Phạm Đăng Khánh²

Tóm tắt: Tư tưởng Hồ Chí Minh là một kho tàng lý luận vô giá về các lĩnh vực của đời sống xã hội, trong đó có huấn luyện đào tạo đội ngũ cán bộ. Do đó quán triệt sâu sắc tư tưởng của Người về huấn luyện cán bộ có ý nghĩa quan trọng đến việc lựa chọn đội ngũ cán bộ tốt có đủ phẩm chất, năng lực phục vụ cho sự nghiệp cách mạng của Đảng nhất là các Nhà trường Quân đội cần phải vận dụng, cụ thể hóa trong giáo dục, đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ cách mạng của Đảng hiện nay.

Từ khóa: Đào tạo cán bộ, nền tảng tư tưởng của Đảng.

Abstract: Ho Chi Minh's Thought is a treasure trove of valuable theories in many areas of social life, including training of cadres. Therefore, his profound advice on training can be important in selecting a team of good cadres with enough products and capacity to serve the revolutionary cause of the Party, especially the Military Schools, which need to be applied and can be instrumentalized in education, training, and further training of the Party's revolutionary cadres today.

Keywords: Staff training, the Party's ideological foundation.

Nhận bài: 10/02/2025 Gửi phản biện: 20/02/2025 Duyệt đăng: 28/02/2025

1. Đặt vấn đề

Tư tưởng Hồ Chí Minh về huấn luyện cán bộ được Người đặc biệt quan tâm, chú trọng. Người cho rằng thành bại của sự nghiệp cách mạng tùy thuộc vào công tác cán bộ: “Tôi không sợ bọn đế quốc, bọn phản động. Đồng bào sẽ đánh thắng chúng. Tôi chỉ sợ những hành vi xấu xa của cán bộ,

làm cho đồng bào mất lòng tin với chế độ, Nhà nước và Đảng. Có thể nói, kẻ phá hoại sự nghiệp cách mạng đáng sợ nhất là những người ấy, vì trước mắt đồng bào, họ là Đảng và Nhà nước. Kẻ thù hằng ngày nói xấu chúng ta, đồng bào ta không mắc lừa. Người của ta làm hại cách mạng là nguy hiểm nhất. Đồng bào sẽ xa lánh, không tin chúng ta.

1 Thạc sĩ, Học viện Chính trị - Bộ Quốc Phòng
2 Cử nhân, Học viện Chính trị - Bộ Quốc Phòng

Đưa những người yếu kém về năng lực, nhất là kém cõi về phẩm chất, nhân cách vào bất kỳ nhiệm vụ nào cũng nguy hại” (Báo Nhân dân, 1967). Người căn dặn: “*Huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng*” (Hồ Chí Minh, toàn tập, 2011, tập 5, tr. 309). Do đó toàn Đảng, toàn quân và toàn dân cần phải chú trọng, quan tâm, chăm lo xây dựng, đào tạo đội ngũ cán bộ có đủ phẩm chất năng lực, trình độ chuyên môn đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới hiện nay.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết được thực hiện dựa trên cách tiếp cận liên ngành, kết hợp giữa phương pháp nghiên cứu lý luận và thực tiễn nhằm đảm bảo tính khoa học, khách quan. Tác giả sử dụng phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu để làm rõ cơ sở lý luận về tư tưởng Hồ Chí Minh trong công tác đào tạo cán bộ. Các tài liệu được sử dụng bao gồm: Văn kiện, bài nói, bài viết của Hồ Chí Minh về công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ; các công trình nghiên cứu khoa học, sách, báo cáo liên quan đến tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục, đào tạo cán bộ; chính sách, chủ trương của Đảng và Nhà nước về đào tạo cán bộ trong giai đoạn hiện nay. Sau khi thu thập và phân tích dữ liệu, bài báo tổng hợp các kết quả nghiên cứu để đánh giá một cách toàn diện về thực trạng và đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo cán bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Các giải pháp được đề xuất dựa trên nguyên tắc: bám sát tư tưởng Hồ Chí Minh, phù hợp với thực tiễn và khả thi trong triển khai thực hiện.

3. Kết quả và bình luận

3.1. Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về công tác huấn luyện cán bộ

Về phương diện lý luận

Tư tưởng Hồ Chí Minh về huấn luyện

cán bộ là nội dung quan trọng trong toàn bộ hệ thống tư tưởng của Người về công tác cán bộ. Vận dụng và thực hiện nghiêm túc, đầy đủ tư tưởng của Người trong công tác huấn luyện cán bộ là điều kiện thiết thực để xây dựng đội ngũ cán bộ cách mạng của Đảng, Quân đội vừa hồng, vừa chuyên theo đúng nghĩa, góp phần quan trọng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay.

Huấn luyện là một khái niệm rộng, có nội dung vừa giảng dạy và vừa hướng dẫn luyện tập, nhằm giúp cho người học nắm được nội dung kiến thức, đồng thời luyện tập, thực hành động tác cho họ thành thục.

Theo Hồ Chí Minh, huấn luyện cán bộ là nhiệm vụ hàng đầu trong công tác cán bộ và “*là công việc gốc của Đảng*”. Khẳng định này xuất phát từ nhận thức sâu sắc của Người về vị trí, tầm quan trọng của cán bộ và công tác cán bộ trong sự nghiệp cách mạng: “*Cán bộ là cái dây chuyền của bộ máy. Nếu dây chuyền không tốt, không chạy thì động cơ dù tốt, dù chạy toàn bộ máy cũng tê liệt. Cán bộ là những người đem chính sách của Chính phủ, của Đoàn thể thi hành trong nhân dân, nếu cán bộ dở thì chính sách hay cũng không thể thực hiện được*”; “*cán bộ là cái gốc của mọi công việc*”; và “*Muôn việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hay kém*” (Hồ Chí Minh, toàn tập, 2011, tập 5, tr. 68).

Trong công tác huấn luyện cán bộ Người đã chỉ rõ những vấn đề cần tập trung. Trước hết phải làm rõ mục đích của việc huấn luyện; huấn luyện để làm gì, phục vụ cho hoạt động công tác của các tổ chức, đoàn thể nào. Chủ thể và lực lượng tham gia huấn luyện gồm những ai, những người tham gia huấn luyện phải có phẩm chất, trình độ, chuyên môn ra sao. Bên cạnh đó Chủ tịch Hồ Chí Minh còn đặc biệt quan tâm đến

nội dung, nguyên tắc và phương pháp huấn luyện; với nguyên tắc lý luận gắn với thực tiễn, học đi đôi với hành; kết hợp huấn luyện chính trị, quân sự với thực tế chiến đấu.

Về phương diện thực tiễn

Nhận thức sâu sắc về vị trí, vai trò của công tác huấn luyện cán bộ, thời gian qua, các Nhà trường trong Quân đội đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, chú trọng đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác huấn luyện cán bộ, xác định đây là nhiệm vụ trọng tâm trong công tác xây dựng Đảng. Do vậy, công tác huấn luyện cán bộ của các Nhà trường trong Quân đội đã đạt được nhiều kết quả tích cực, qua đó nâng cao trình độ chuyên môn, bản lĩnh chính trị, khả năng phòng chống, đấu tranh với các quan điểm chống phá của các thế lực thù địch; góp phần củng cố niềm tin của cán bộ, đảng viên vào sự lãnh đạo của Đảng. Các Nhà trường trong Quân đội đã làm tốt công tác lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp nhằm củng cố, xây dựng Nhà trường theo hướng hiện đại đáp ứng yêu cầu huấn luyện cán bộ trong tình hình mới. Bên cạnh đó không ngừng đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp huấn luyện đảm bảo tính nghiêm túc, khoa học và hiệu quả. Các Nhà trường Quân đội cũng thường xuyên cập nhật những thông tin, kiến thức mới về tình hình chính trị trong nước cũng như thế giới cho đội ngũ cán bộ Đảng viên, qua đó nâng cao nhận thức chính trị, xây dựng phẩm chất đạo đức, lối sống, năng lực công tác của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Các lớp huấn luyện, đào tạo cán bộ được duy trì và tổ chức thực hiện nghiêm túc về nội dung, thời gian chương trình theo quy định, thường xuyên mở các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức mới cho cán bộ, đảng viên giúp nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, đường lối, chủ trương, chính sách của

Đảng góp phần quan trọng vào công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, công tác huấn luyện cán bộ ở các Nhà trường quân đội còn bộc lộ một số hạn chế, bất cập cần khắc phục. Chương trình, nội dung huấn luyện chưa sâu, cập nhật kiến thức mới còn hạn chế, có mặt chưa sát với thực tiễn. Việc quán triệt, vận dụng các quan điểm, chính sách mới của Đảng, Nhà nước, các quyết định của Bộ Quốc phòng, chỉ thị của Tổng cục Chính trị còn có khoảng cách so với yêu cầu. Vận dụng các nội dung nghị quyết của Đảng vào quá trình huấn luyện cán bộ còn chậm và chưa cụ thể với từng đối tượng. Việc vận dụng lý luận vào giải quyết những vấn đề đặt ra của thực tiễn của một số cán bộ còn lúng túng, tính thuyết phục chưa cao; tính chiến đấu còn hạn chế. Việc ngại học tập, ngại rèn luyện là một trong những biểu hiện tiêu biểu của suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; đây là một trong những nguyên nhân hàng đầu dẫn đến việc cán bộ, Đảng viên khi tiếp xúc với quan điểm sai trái, phản động của các thế lực thù địch thì tỏ ra lúng túng, hiểu nửa vời, thiếu lý lẽ để “*luận giải*” cho chính bản thân mình và đấu tranh phản bác các quan điểm chống phá, phản động của các thế lực thù địch nhằm bảo vệ đường lối, quan điểm của Đảng. Sự suy thoái này ngoài việc làm ảnh hưởng đến công tác lãnh đạo, chỉ đạo của tổ chức đảng các cấp mà còn khiến đội ngũ cán bộ, đảng viên gặp khó khăn trong công tác tuyên truyền, vận động quần chúng trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; thậm chí không giữ được lập trường, bản lĩnh chính trị trước sự lôi kéo của các thế lực phản động trong và ngoài đơn vị.

Trong bối cảnh hiện nay, cùng với sự bùng nổ của công nghệ thông tin đặc biệt là

Internet và mạng xã hội. Lợi dụng những vấn đề phát sinh của xã hội như tác động tiêu cực mặt trái của nền kinh tế thị trường; các vụ việc phức tạp liên quan đến vấn đề dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền; tình trạng ô nhiễm môi trường, ảnh hưởng của biến đổi khí hậu và sự tàn phá của thiên tai; các thế lực thù địch trong và ngoài nước luôn tìm mọi cách để chống phá Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa với nhiều cách thức, thủ đoạn tinh vi hơn. Đặc biệt chúng thường xuyên chống phá phủ nhận vai trò của chủ nghĩa Mác - Lênin tư tưởng Hồ Chí Minh nhằm phá hoại nền tảng tư tưởng của Đảng. Bên cạnh đó các thế lực thù địch tiếp tục phủ nhận mục tiêu, lý tưởng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam; hạ thấp và đi đến phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam đối với xã hội; phi chính trị hóa quân đội, tách rời sự lãnh đạo của Đảng đối với quân đội.

3.2. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả công tác huấn luyện cán bộ ở các Nhà trường Quân đội góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay

Để nâng cao hiệu quả công tác huấn luyện cán bộ ở các Nhà trường Quân đội góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới hiện nay, cần thực hiện tốt một số giải pháp sau:

Thứ nhất, thường xuyên nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò và tầm quan trọng của công tác huấn luyện cán bộ ở các Nhà trường Quân đội.

Thường xuyên giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cán bộ, Đảng viên về vai trò của công tác huấn luyện cán bộ. Đội ngũ cán bộ phải là người luôn có nhận thức sâu sắc về vai trò và tầm quan trọng của việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng,

xem đây là trách nhiệm, nghĩa vụ và quyền lợi của mình. Mặt khác, mỗi cán bộ, Đảng viên phải thực hiện tốt trách nhiệm của mình trong thực hiện nghiêm những điều Đảng viên không được làm... Bên cạnh đó tổ chức đảng các cấp cần phải thường xuyên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện nghiêm túc các chỉ thị, nghị quyết của Đảng và của Nhà trường về đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo, đặc biệt là công tác huấn luyện cán bộ. Chủ động xây dựng và hoàn thiện các quy chế, quy định, kịp thời nắm bắt tình hình diễn biến tư tưởng của cán bộ, Đảng viên ở các Nhà trường, qua đó kịp thời xử lý các tình huống mới nảy sinh nhất là trong các hoạt động đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới hiện nay.

Thứ hai, đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp huấn luyện cán bộ ở các Nhà trường Quân đội.

Đây là giải pháp quan trọng quyết định chất lượng và hiệu quả của công tác huấn luyện cán bộ ở các Nhà trường Quân đội. Tiếp tục, chủ động nghiên cứu, bổ sung, cập nhật kiến thức và thông tin tình hình thế giới khu vực và trong nước vào nội dung giáo dục, đào tạo bảo đảm sát thực tiễn chiến đấu; chú trọng giảm khối lượng lý thuyết, tăng khả năng thực hành trong quá trình huấn luyện cán bộ. Chú trọng gắn lý luận với thực tế, học đi đôi với hành, kết hợp học tập lý luận chính trị, quân sự với giáo dục về phẩm chất đạo đức lối sống, rèn luyện bản lĩnh chính trị, lập trường giai cấp công nhân; trình độ chuyên môn nghiệp vụ, phương pháp, tác phong công tác, khả năng ứng dụng công nghệ thông tin vào quá trình công tác cho cán bộ. Nội dung huấn luyện cần coi trọng kiến thức tổng hợp, kinh nghiệm, phương pháp trong quản lý, chỉ huy, điều hành đơn vị, nâng cao khả năng vận dụng kiến thức

của cán bộ vào thực tiễn chiến đấu. Bên cạnh đó cần phát triển khả năng tư duy sáng tạo và giải quyết các vấn đề trong công tác lãnh đạo, quản lý, chỉ huy của người cán bộ; qua đó đề xuất các giải pháp lãnh đạo sát đúng với từng đối tượng cụ thể. Xây dựng đội ngũ cán bộ vừa hồng, vừa chuyên có trình độ, phẩm chất, năng lực, uy tín, ngang tầm nhiệm vụ đặt ra. Trước hết, *“Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ... có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, với Nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa; có phẩm chất đạo đức trong sáng, ý thức tổ chức kỷ luật nghiêm; kiến thức năng lực toàn diện, tin nhiệm, sức khỏe, độ tuổi phù hợp; có số lượng và cơ cấu hợp lý, chất lượng cao, bảo đảm sự chuyển tiếp vững chắc giữa các thế hệ, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng Quân đội thời kỳ mới”* (Đảng bộ Quân đội, 2020, tr.16).

Tiếp tục thực hiện tốt phương châm *“Chất lượng đào tạo của nhà trường là khả năng sẵn sàng chiến đấu của đơn vị”*. Đa dạng các hình thức đào tạo kết hợp giữa trong nước và ngoài nước, đào tạo ngắn hạn với dài hạn và bồi dưỡng tại chỗ theo hướng thiết thực tập trung vào các khâu yếu, mặt yếu với các hình thức tiêu biểu như: tập huấn, hội thi, hội thao, hội giảng, cán bộ cấp trên huấn luyện cho cán bộ cấp dưới; sơ tổng kết rút kinh nghiệm, kịp thời biểu dương các tập thể, cá nhân có thành tích tốt trong công tác huấn luyện, đào tạo cán bộ. Bên cạnh đó cần tăng cường giáo dục chủ nghĩa yêu nước, chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, mục tiêu, lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội cho đội ngũ cán bộ đảng viên. Tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; giáo dục về truyền thống đoàn kết máu thịt quân - dân và những yêu cầu thực hiện chức năng *“đội quân chiến đấu”*,

“đội quân công tác” và *“đội quân lao động sản xuất”* của quân đội trong thời kỳ mới. Ngoài ra, nội dung huấn luyện cán bộ cũng cần gắn liền với giáo dục đạo đức, giáo dục pháp luật, coi sự giác ngộ về đạo đức, pháp luật và kỷ luật quân đội là một mặt của giác ngộ chính trị; thông qua tuyên truyền, giáo dục, góp phần xây dựng đạo đức cách mạng, lối sống có văn hóa, có kỷ cương cho học viên; đồng thời phê phán, đẩy lùi chủ nghĩa cá nhân, thói quen vô tổ chức, vô kỷ luật, khắc phục mặt trái của kinh tế thị trường ảnh hưởng tiêu cực đến môi trường sư phạm của các nhà trường.

Thứ ba, tích cực nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn để đấu tranh, phê phán các quan điểm sai trái, chống phá của các thế lực thù địch.

Cần chủ động mở ra các đề tài nghiên cứu cấp nhà trường, cấp khoa, bộ môn, tạo điều kiện để cán bộ, học viên đào tạo cùng tham gia, một mặt hướng vào việc nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác huấn luyện cán bộ; mặt khác, góp phần tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận, giải đáp những vấn đề đặt ra của lý luận và thực tiễn xây dựng đất nước, xây dựng quân đội trong thời kỳ mới. Kết quả nghiên cứu khoa học của cán bộ và học viên cần được đưa vào vận dụng trong giảng dạy và học tập.

Các tổ chức đảng các cấp, chính ủy, chính trị viên, chỉ huy các cơ quan đơn vị cần coi trọng việc nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn, nhất là thực tiễn công tác, đấu tranh phản bác các quan điểm chống phá của các thế lực thù địch, đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng. Kế thừa và phát huy những kinh nghiệm trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ở các đơn vị trong toàn quân. Cần khắc phục tư tưởng chủ quan, bảo thủ, chủ nghĩa giáo điều, xa rời thực

NGHIÊN CỨU TRAO ĐỔI

tiền trong việc đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, chống “*diễn biến hòa bình*” của Đảng trong quân đội.

4. Kết luận

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng căn dặn: “*Học để làm việc, làm người, làm cán bộ. Học để phụng sự đoàn thể, giai cấp và nhân dân, Tổ quốc và nhân loại*” (Hồ Chí Minh toàn tập, 2011, tập 5, tr. 9); do đó quán triệt vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về huấn luyện cán bộ vào trong quá trình tổ chức thực hiện nhiệm vụ của các Nhà trường

Quân đội là đòi hỏi cấp bách, cần phải có sự vào cuộc của các cấp, các ngành. Mỗi cán bộ, đảng viên ở các Nhà trường Quân đội phải không ngừng học tập, tu dưỡng, rèn luyện nâng cao trình độ nhận thức; chủ động đấu tranh, phê phán các quan điểm sai trái của các thế lực thù địch làm thất bại âm mưu, hoạt động chống phá, góp phần bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời kỳ mới, thực hiện thắng lợi mục tiêu “*dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh*”.

Tài liệu tham khảo

1. Đảng bộ Quân đội, *Báo cáo chính trị của QUTW nhiệm kỳ 2020 - 2025 tại Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI*, ngày 09/10/2020, tr.16.
2. Báo Nhân dân, *Lời Bác căn dặn cán bộ*, ngày 19/8/1967.
3. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 5.